

«مسلم دلیری»، استادیار شیلات-صید و بهره‌برداری آبزیان دانشکده علوم و فنون دریایی دانشگاه هرمزگان است. دلیری به همراه گروهی از اساتید درباره اثرات صید و صیادی بر کاهش ذخایر آبزیان خلیج فارس، پژوهشی را انجام داده‌اند.

هرمزگان گرم‌تر می‌شود

دمای هوای بیشتر نقاط هرمزگان امروز یک تا سه درجه سلسیوس افزایش می‌یابد. به گزارش صبح ساحل، «مرضیه سی پور»، کارشناس هواشناسی هرمزگان توصیه کرد: تردد شناورهای سبک در این مناطق با احتیاط صورت پذیرد. وی درباره وضعیت جوی استان افزود: در ساعات بعد از ظهر در ارتفاعات استان، رشد ابر با احتمال رگبار پراکنده باران و افزایش لحظه‌ای سرعت باد پیش بینی می‌شود. سی‌سی‌پور اضافه کرد: دریای عمان با وزش باد جنوب شرقی کمی موج و شرایط ترددهای دریایی در جزایر خلیج فارس مساعد خواهد بود. او گفت: از لحاظ دمایی امروز و فردا دما در غالب نقاط بین ۲ تا ۵ درجه گرم‌تر خواهد شد. وزش بادهای ۱۲۰ روزه در نتیجه تشکیل سیستم پرفشار در شمال شرق دریای خزر و شکل‌گیری یک سیستم کم فشار در بیابان‌های شرق ایران و غرب افغانستان ایجاد می‌شود. این شرایط جوی و دریایی فردا سه شنبه نیز ادامه دارد و از چهارشنبه تا پایان هفته شرایط دریا برای ترددهای دریایی مساعد است.

نتایج یک پژوهش کاهش چشمگیر ذخایر آبزیان در آب‌های جنوب کشور را تایید کرد

بحران در خلیج فارس

صدمات جبران ناپذیر صید بی‌رویه برای منبع آب خدادادی

آن موضوع ذی نفع است، به صورت مشارکتی صورت گیرد و جامعه‌ای که از تصمیمات مدیر تائیرپذیر است در فرآیند تصمیم‌گیری سهیم باشد. در بحث صید ترال مدیریت مشارکتی صفر بود و تصمیم از مرکز گرفته شد. ما دو نوع روند تصمیم‌گیری داریم. یک نوع از پایین به بالا یعنی مشکلات از سطوح پایینی منتقل می‌شود به مدیران بالایی می‌رسد و نهایتاً یک تصمیم کلی گرفته شود. روند دیگر، تصمیم از بالا به پایین است؛ یعنی در مرکز و سطوح بالا تصمیمی گرفته می‌شود و جامعه ناچاراً باید اجرائش کند. قاعدتاً به واسطه اینکه سطح بالا، مشکلات سطح پایین را نمی‌داند و در جریان نیست، تصمیماتش با انحرافات و خطاهای بیشتری مواجه است».

■ با توجه به اینکه فرآیند تغییر رویکرد و تصمیم‌گیری در کشور ما به کندی انجام می‌شود، آینده خلیج فارس با این روند در ۱۰ تا ۱۵ سال آتی چگونه خواهد شد؟

«جدیداً بحثی تحت عنوان اقتصاد دریامحور توجه زیادی را به خود جلب کرده است. اگر ما توسعه اقتصادی را به عنوان یک جراحی در نظر بگیریم، باید در جریان باشیم که با یک بیمار مواجه هستیم که شرایطش ناپایدار است. قبل از اینکه این بیمار را به اتاق عمل ببریم باید شرایطش را پایدار کنیم که بتواند عمل جراحی را تحمل کند. شرایط ناپایدار بحث کاهش ذخایر خلیج فارس و آلودگی‌های زیست محیطی فاجعه بار در آن است. باید به اینها رسیدگی کنیم. رسیدگی عاجل به یک بیمار با شرایط ناپایدار، صیدمان را باید هدفمند کنیم. صید سنتی را ساماندهی کنیم. در شرایط فعلی حتی ابزارهای صید سنتی مان هم استاندارد نیستند. نیاز است ادوات صید و استانداردهایش را به روزرسانی کنیم. بحث آلودگی خلیج فارس باید ساماندهی شود و اگر صورت نگیرد نه تنها بحث خلیج فارس بلکه سلامت جامعه انسانی هم به شدت با خطر مواجه می‌شود. کما اینکه همین الان هم این اتفاق افتاده است. نهایتاً اگر توانستیم شرایط را مناسب کنیم می‌توانیم امیدوار به توسعه اقتصادی هم باشیم».

تجاری در ترکیب صید هستند. ماهیان غیرماکول (ماهیان که از لحاظ شرعی مجاز به مصرف نیستند) فراوانی‌شان خیلی بیشتر شده است. در واقع تعادل در خلیج فارس بهم ریخته است و می‌توانیم بگوییم که در شرایط بحرانی هستیم. براساس مشاهدات خیلی از گونه‌های تجاری مثل شوریده و راشگو در آب‌های ساحلی مان دیگر نیستند».

راه حل چیست؟

«جوامع بومی و محلی مان را باید تقویت کنیم که معیشت پایداری داشته باشند. در زمینه معرفی معیشت جایگزین و البته پایدار برای جوامع ساحل‌نشین و صیادی باید از تمامی ظرفیت‌های منطقه و تجارب موفق سایر مناطق دنیا مانند توسعه آبی‌پروری خرد، گردشگری دریایی، توانمندسازی و مهارت‌آموزی نسل جوان و نوجوان جوامع محلی و ... استفاده کنیم. علاوه بر این بایستی مدیریت مشارکتی مان را در حوزه شیلات تقویت کنیم. معیشت جایگزین داشته باشیم. مدیریت مشارکتی یعنی فرآیند و پروسه تصمیم‌گیری بین قانون‌گذار و جامعه‌ای که در

کاهش ذخایر خلیج فارس افزایش پیدا کند. داده‌ها و خروجی‌های پژوهش به ما نشان می‌دهد که کاهش ذخایر و برهم خوردن تعادل در خلیج فارس از اوایل دهه ۸۰ بوده است و صید ترال روند کاهش ذخایر آبی خلیج فارس دائماً از لحاظ جغرافیایی در حال توسعه بودند و صیادها از عمق‌های کمتر سال به سال به عمق‌های بیشتر می‌رفتند این پدیده کمتر احساس شده است. افزایش فشار صیادی، صید غیرمجاز و توسعه نامتوازن ناوگان صید صنعتی در سال‌های اخیر سبب تشدید این اتفاق شد. آمارهای صید آبزیان در آب‌های جنوب کشور همواره نشان‌دهنده یک روند افزایشی است به طوری که طبق آخرین آمارها، میزان صید از نزدیک به ۳۰۰ هزار تن در سال ۱۳۹۸ به بیش از ۷۲۰ هزار تن در سال ۱۳۹۸ رسیده است. در واقع به یکباره با کاهش ذخایر آبی در اکوسیستم آب‌های ساحلی مان مواجه شدیم. هرم غذایی موجودات آبی خلیج فارس نشان می‌دهد که ماهیان باارزش تجاری دارای عمر طولانی خلیج فارس تحت فشار صیادی ذخایرشان دچار آسیب شده و امکان بازسازی ندارند. حضور شناورهای چینی در خلیج فارس طی دو سال گذشته باعث شد توجه جماع عمومی به چرایی

ارزیابی شما از وضعیت فعلی ذخایر خلیج فارس چیست؟

«غالب ذخایر خلیج فارس تحت صید بی‌رویه یا با ظرفیت کامل در حال بهره‌برداری هستند. با ادامه این روند اکثر گونه‌ها در لیست در معرض انقراض یا منقرض شده، قرار خواهند گرفت؛ مثلاً کوسه ماهی‌های خلیج فارس در حال حاضر در لیست گونه‌های در خطر انقراض هستند. برای حفاظت از تنوع-گونه‌ای علاوه بر کاهش، ناگزیر صیادی باید ساماندهی شود و استاندارد-سازی روش-های صید موجود و ابزارهای مرتبط با آن در دستور کار قرار گیرد. تنوع گونه‌ای خلیج فارس دچار آسیب جدی شده و ترکیب گونه‌ای به نسبت سال‌های گذشته تغییر کرده است به طوری که ماهیان ریز و کوچک بیشتر از ماهیان

ذخایر آبزیان خلیج فارس در وضعیت بحرانی قرار دارند. نتایج یک پژوهش که با همکاری دانشگاه هرمزگان و پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان انجام شده است، نشان می‌دهد که ذخایر آبی خلیج فارس به یکباره در چند سال اخیر با کاهش جدی مواجه شده‌اند. مدیریت ناپایدار در شیلات، افزایش فشار صیادی، صید غیرمجاز و توسعه نامتوازن ناوگان صید صنعتی از عوامل افت ذخایر خلیج فارس هستند که در این پژوهش به آن‌ها پرداخته شده است. صید ترال نیز یکی از موارد تاثیرگذار در تشدید کاهش‌ها بوده است. «مسلم دلیری»، از پژوهشگران این پروژه اظهار می‌دهد که در حال حاضر غالب ذخایر، تحت صید بی‌رویه یا با ظرفیت کامل در حال بهره‌برداری هستند. او می‌گوید با ادامه این روند اکثر گونه‌ها در لیست در معرض انقراض یا منقرض شده، قرار خواهند گرفت. این موضوع تهدیدی جدی برای آینده صید و صیادی در خلیج فارس و هزاران نفری است که از این راه ارتزاق می‌کنند. به گفته دلیری تعادل در خلیج فارس بهم خورده است و اگر می‌خواهیم از راه دریا توسعه اقتصادی را رقم بزنیم باید هرچه سریع‌تر برای درمان آن اقدام کنیم.

فاطمه محمود آبادی

شده و در یکی از نشریات بین‌المللی به نام Ocean and Coastal Management به چاپ رسیده است، نشان می‌دهد که این پدیده در آب‌های خلیج فارس نیز در سال‌های گذشته به وقوع پیوسته. در سال‌های اخیر نیز پیامدهای آن بیشتر نمایان شده و گریبان صیادان محلی را گرفته است».

دلایل کاهش ذخایر آبی خلیج فارس را توضیح دهید.

«در این پژوهش داده‌های ۶۷ سال صیادی در خلیج فارس را بررسی کردیم. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که کاهش ذخایر ماهیان با ارزش تجاری در اکوسیستم آب‌های ساحلی از اوایل دهه ۸۰ شمسی به تدریج اتفاق افتاده است اما با توجه به اینکه صیدگاه‌های خلیج فارس دائماً از لحاظ جغرافیایی در حال توسعه بودند و صیادها از عمق‌های کمتر سال به سال به عمق‌های بیشتر می‌رفتند این پدیده کمتر احساس شده است. افزایش فشار صیادی، صید غیرمجاز و توسعه نامتوازن ناوگان صید صنعتی در سال‌های اخیر سبب تشدید این اتفاق شد. آمارهای صید آبزیان در آب‌های جنوب کشور همواره نشان‌دهنده یک روند افزایشی است به طوری که طبق آخرین آمارها، میزان صید از نزدیک به ۳۰۰ هزار تن در سال ۱۳۹۸ به بیش از ۷۲۰ هزار تن در سال ۱۳۹۸ رسیده است. در واقع به یکباره با کاهش ذخایر آبی در اکوسیستم آب‌های ساحلی مان مواجه شدیم. هرم غذایی موجودات آبی خلیج فارس نشان می‌دهد که ماهیان باارزش تجاری دارای عمر طولانی خلیج فارس تحت فشار صیادی ذخایرشان دچار آسیب شده و امکان بازسازی ندارند. حضور شناورهای چینی در خلیج فارس طی دو سال گذشته باعث شد توجه جماع عمومی به چرایی

گفت‌وگو با «مسلم دلیری»، عضو هیأت علمی گروه شیلات دانشگاه هرمزگان خلیج فارس بیمار است

«مسلم دلیری»، استادیار شیلات-صید و بهره‌برداری آبزیان دانشکده علوم و فنون دریایی دانشگاه هرمزگان است. دلیری به همراه گروهی از اساتید درباره اثرات صید و صیادی بر کاهش ذخایر آبزیان خلیج فارس، پژوهشی را انجام داده‌اند. طبق پژوهش انجام شده بسیاری از گونه‌های خلیج فارس در معرض انقراض قرار گرفته‌اند. دلیری اعلام می‌کند که ذخایر آبی خلیج فارس در شرایط بحرانی قرار دارد. او می‌گوید: «تنوع گونه‌ای خلیج فارس دچار آسیب جدی شده و ترکیب گونه‌ای به نسبت سال‌های گذشته تغییر کرده است». گفت‌وگو با دلیری را در ادامه می‌خوانید.

لطفاً محور اصلی پژوهش انجام شده را تشریح کنید. «اثرات صید بر اکوسیستم‌های دریایی یکی از موضوعات کلیدی و حساس مدیریت شیلات در مقیاس جهانی است. چرا که اگر ماهیان بزرگ جثه و طولانی عمر (که معمولاً در سطوح بالای زنجیره غذایی دریایی قرار دارند) تحت فشار صید بی‌رویه قرار بگیرند جمعیت آن‌ها نسبت به ماهیان کوچک‌تر و کوتاه عمر (که در سطوح پایین زنجیره غذایی هستند) زودتر کاهش می‌یابد و ادامه این روند ذخیره آن‌ها را با خطر افت شدید و نهایتاً نابودی مواجه می‌سازد. از نظر علمی به این پدیده اصطلاحاً Fishing Down Marine Food Webs گفته می‌شود که تحقیقات پیشین نشان می‌دهد در بسیاری از اکوسیستم‌های دریایی دنیا مانند چین، تایلند، یونان، اروگوئه و هند رخ داده است. نتایج یک پژوهش که با همکاری دانشگاه هرمزگان، پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان و دانشگاه بریتیش کلمبیا کانادا انجام

آزارم می‌دهد اما دوستش دارم

روایت یار

گروه اجتماعی // محیا تکنده | روانشناس بالینی

در هر رابطه‌ای می‌توانید موقعیت یک سوءاستفاده‌ی عاطفی را فراهم آورد؛ خانواده، دوستان، زندگی مشترک، محل کار و خلاصه هر ارتباط متقابلی که شکل می‌گیرد می‌تواند بستری برای بهره‌کشی عاطفی باشد. اگر نام سوءاستفاده‌ی عاطفی را کمتر از خشونت خانگی و سایر سوءاستفاده‌ها شنیده‌ایم به این دلیل است که خشونت فیزیکی در آن نقشی ندارد، در دراز مدت و رابطه‌های عمیق رخ می‌دهد و اکثر قربانیان نمی‌دانند مورد سوءاستفاده واقع شده‌اند. در تعریف سوءاستفاده‌ی عاطفی می‌توان گفت: «هر رفتار یا نگرش غیر فیزیکی که برای کنترل، سرکوب، تنبیه یا منزوی کردن شخص دیگری از طریق تحقیر یا ترس طراحی شده باشد.» برای مثال اگر رفتار خواهرتان با شما به شکلی است که اکثر مواقع در مقابل او دچار عذاب وجدان هستید و به خاطر همین احساس کارهای مدنظر او را بر خلاف خواست شخصی‌تان انجام می‌دهید، این یک بهره‌کشی عاطفی است. یا اگر هر حرف خلاف میل همسرتان باعث قهر او با شما می‌شود و در نهایت این قهر منجر به اعمال خواست وی می‌شود شما هم در یک سوءاستفاده‌ی عاطفی قرار دارید. در واقع این شکل از سوءاستفاده برای فرد سوءاستفاده‌گر امکان اعمال کنترل و فشار را از طریق مهر، اعتماد و علاقه‌ی قربانی فراهم می‌کند. اما در بیشتر موارد فرد سوءاستفاده‌گر به شکل ناآگاهانه این کار را انجام می‌دهد، چرا که در فرهنگ ما حسادت، مالکیت، تصرف، اعمال زور و فشار جزئی از یک دوست داشتن به حساب می‌آید. در سوءاستفاده‌های عاطفی مرجع‌ذی‌ربطی برای مراجعه و احقاق حق وجود ندارد، این خود قربانی است که با آگاهی به مساله برای تغییر شرایط باید تلاش کند. وقتی با توجه به نشانه‌ها اطمینان پیدا کردیم مورد سوءاستفاده هستیم اولین کاری که باید انجام بدهیم پیدا کردن آن دسته از ویژگی‌های درونی خودمان است که به طرف مقابل امکان اعمال قدرت می‌دهد، برای مثال مدل‌های شخصیتی وابسته، مهرطلب، تایید طلب، نایمینی هیجانی و ... می‌تواند زمینه را برای قرار گرفتن در یک رابطه‌ی ناسالم فراهم کند. با شناخت و درمان این تله‌های درونی می‌تواند یک گام مؤثر در راستای بهبود روابط و خنثی کردن سوءاستفاده‌های عاطفی برداشت. در راستای رهایی از این سوءاستفاده‌ها بعد از درمان تله‌های درونی نوبت صحبت با طرف مقابل است. باید او را از حجم فشار، استرس و هیجان منفی‌ای است که در این ارتباط متحمل می‌شویم آگاه کنیم. او با آگاهی از احساس ما آگاه‌تر باشد و بداند به دنبال تغییر شرایط هستیم. در بیشتر مواقع به کمک فراخواندن او برای حل مساله می‌تواند بسیار یاری بخش باشد. اما اگر تمام این راه‌ها به بن بست رسید و همچنان مورد سوءاستفاده بودید مراجعه به یک درمانگر را به شما توصیه می‌کنم.

آگهی تجدید فراخوان شناسایی تولیدکنندگان نخل

به اطلاع می‌رساند شرکت پاریز پیشرو صنعت توسعه در نظر دارد به منظور ایجاد فضای سبز نسبت به شناسایی تولیدکنندگان نخل خرما با ارتفاع ۳ متر به بالا با شرایط ذیل اقدام نماید.

- نهال‌ها می‌باید ریشه پر بوده و عاری از هرگونه آفات و بیماری باشند.

• کلیه تولیدکنندگان واجد شرایط جهت تمایل به شرکت در فراخوان می‌باید نوع نهال‌ها را مطابق مشخصات فوق به هر میزان که می‌توانند تأمین نمایند. کلیه متقاضیان حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۱ تقاضای کتبی خود را با قید نشانی کامل خود به نشانی پست الکترونیک m.dehouei@gmail.com یا شماره واتساپ ۰۹۱۳۷۶۶۲۹۲۳ ارسال نمایند.

توضیحات:

• آدرس نهالستان به طور دقیق قید شود.

• عکس از نمونه‌های نهال‌ها ارسال گردد.

• بدیهی است تحویل مدارک فوق صرفاً به منظور شناسایی و ارزیابی متقاضی بوده و هیچ‌گونه حقی را برای متقاضیان جهت دعوت به ارائه پیشنهاد مالی و انعقاد قرارداد ایجاد نخواهد کرد.

• متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۹۱۳۳۷۷۵۸۸۷ (مهندس عباسی) از ساعت ۷ صبح لغایت ۱۴ تماس حاصل نمایند.

امور حقوقی و قراردادهای شرکت پاریز پیشرو صنعت توسعه